

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD.**

Circular / Acad Sec./Curriculum-12(7)/HF/CBCS-BA-II Yr/ 01/2023.

It is hereby inform to all concerned that, on the recommendation of Dean, Faculty of Humanities; **the Hon'ble Vice-Chancellor has accepted the following subject wise Curriculum of Choice Based Credit & Grading System** under the faculty of Humanities in his emergency powers under Section 12 [7] of the Maharashtra Public University Act, 2016 on behalf of the Academic Council.

Sr. No.	UG Subject wise Curriculum	Semesters
✓ 01.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Marathi]	IIIrd & IVth
02.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Hindi]	IIIrd & Ivth
03.	B. A./B.Com/ B.Sc./BFA/BSW Second Language & Optional Second Year [Urdu]	IIIrd & Ivth
04.	B.A./ B.Com/ B.Sc. Second Language & Optional Second Year [Sanskrit]	IIIrd & Ivth
05.	B. A. Second Year [Political Science]	IIIrd & Ivth
06.	B. A. Second Year with Model College [Economics]	IIIrd & Ivth
07.	B. A. Second Year [History]	IIIrd & Ivth
08.	B. A. Second Year for Model College [Sociology]	IIIrd & Ivth
09.	B. A. Second Year [Public Administration]	IIIrd & Ivth
10.	B. A. Second Year [Military Science]	IIIrd & Ivth
11.	B. A. Second Year [Philosophy]	IIIrd & Ivth
12.	B.A./ B.Com/ B.Sc. Second Year Optional [National Cadet Corps (NCC)]	IIIrd & Ivth

**This is effective from the Academic Year 2023-24 and Onwards
as per appended herewith.**

All concerned are requested to note the contents of this circular and bring notice to the students, teachers and staff for their information and necessary action.

University campus,
Aurangabad-431 004.
Ref. No. SU/Col. /UG/CBCS/ B.A.
II Yr/FH/ 2023/ 3681-51

Date: 03.07.2023.

} } } }
*****

**Deputy Registrar,
Academic.**

:: 02 ::

Copy forwarded with compliments to:-

- 1] **The Principal, all affiliated colleges,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 2] **The Principal, Model college,**
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.
- 3] **The Director, University Network & Information Centre, UNIC,**
with a request to upload this Circular on University Website.

Copy to :-

- 1] **The Director, Board of Examinations & Evaluation,**
- 2] **The Section Officer, [B.A.,B.Com, B.Sc. Unit] Exam. Branch,**
- 3] The Section Officer, [Eligibility Unit],
- 4] The Programmer [Computer Unit-1] Examinations,
- 5] The Programmer [Computer Unit-2] Examinations,
- 6] The In-charge, [E-Suvidha Kendra],
- 7] The Public Relation Officer,
- 8] The Record Keeper,
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad.

—**—

DrK*030723/-

**D.R. BABASAHEB AMBEDKAR
MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD.**

**Curriculum of
B. A./ B.Com./ B.Sc./ B.F.A./ B.S.W.
Second Year (S.L. & Opt.)
[Marathi]**

Semester-III & IV

**'under Choice Based Credit & Grading System Pattern'
Implemented at College
Level**

[Effective from the Academic Year 2023-24 & Onwards]

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए./बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र-तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ३ री - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-३ रा)

संकेतांक - **AECC-3 Marathi**

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्ट :

१. विद्यार्थ्यांच्या मनात निवडक वेच्याच्या परिशीलनाने मूल्यात्मक वाढ होईल.
२. रसास्वाद क्षमता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. हसा आणि लडू व्हा - निर्मलकुमार फडकुले २. बहुजन समाजाचे शिक्षण - भा.ल. भोळे ३. ऐसे जयाचे पाईक बळिया - किशोर सानप ४. रमाई - यशवंत मनोहर ५. निरोप - राजकुमार तांगडे ६. काकणचोळी - अनिता यलमटे	१	१५
२	पद्य विभाग	१. सागरास - स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर २. कुणाच्या खांद्यावर - आरती प्रभू ३. आवाहन - दत्ता हलसगीकर ४. महापुरुष ! - हिरा बनसोडे ५. बियाण - नागनाथ पाटील ६. मराठी माती - वा.ना. आंधळे ७. पिंपळखोपा - निशिकांत आलटे ८. सुगंधी बाग आहे ती - शेख आबिद ९. झेप - उर्मिला चाकूरकर १०. अतिक्रमण - विशाल इंगोले ११. बिरसाईता - सखाराम डाखोरे १२. आळवण - विकास जगताप	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. वृत्तसंकलन व निवेदन २. चॅटजीपीटी ३. सदर लेखन ४. सारांश लेखन	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

*(निर्जेना जिंगे)
अध्यक्ष, नवाचीजिमारा कॉर्प*

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.कॉम, बी.एस.डब्ल्यू., बी.एफ.ए., द्वितीय वर्ष, सत्र-तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ३ री - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-३ रा)

संकेतांक - AECC-3 Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-८०, प्रात्यक्षिक-२०)

उद्दिष्ट :

१. विद्यार्थ्यांच्या मनात निवडक वेच्याच्या परिशीलनाने मूल्यात्मक वाढ होईल.
२. रसास्वाद क्षमता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. हसा आणि लडू व्हा - निर्मलकुमार फडकुले २. बहुजन समाजाचे शिक्षण - भा.ल. भोळे ३. ऐसे जयाचे पाईक बळिया - किशोर सानप ४. रमाई - यशवंत मनोहर ५. निरोप - राजकुमार तांगडे ६. काकणचोळी - अनिता यलमटे	१	१५
२	पद्य विभाग	१. सागरास - स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर २. कुणाच्या खांद्यावर - आरती प्रभू ३. आवाहन - दत्ता हलसगीकर ४. महापुरुषा ! - हिरा बनसोडे ५. बियाण - नागनाथ पाटील ६. मराठी माती - वा.ना. आंधळे ७. पिंपळखोपा - निशिकांत आलटे ८. सुगंधी बाग आहे ती - शेख आबिद ९. झेप - उर्मिला चाकूरकर १०. अतिक्रमण - विशाल इंगोले ११. बिरसाईता - सखाराम डाखोरे १२. आळवण - विकास जगताप	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. वृत्तसंकलन व निवेदन २. चॅटजीपीटी ३. सदर लेखन ४. सारांश लेखन ५. जनसंपर्काची साधने व महत्त्व ६. कार्यालयीन व्यवहार	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

(संजैता व जिगी)
 अध्यक्ष, अरांडी अभ्यासक्रम

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ६ वी

साहित्य प्रकार : कादंबरी

संकेतांक - CC-2C(6) Marathi

तासिका-५७   तास-४५   श्रेयांक - ०३   गुण-५०   (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. कादंबरीचे स्वरूप व घटक सांगता येतील.
२. कादंबरीचे विविध प्रकार उलगळून दाखविण्यास मदत होईल.
३. कादंबरीचे आशयसूत्र व भाषा यातील विविध घटकांचा उलगडा करता येईल.
४. कादंबरीच्या कथानकाची जडण-घडण घटना प्रसंगाच्या आधारे कशी होते ते सांगता येईल.
५. कादंबरीतील जाणिवा समजून सांगता येतील.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	कादंबरीचे स्वरूप : विशेष	१. अर्थ व व्याख्या २. कादंबरीचे स्वरूप विशेष ३. कादंबरीची परंपरा व प्रकार	०.५	०८
२	रणांगण-विश्राम बेडेकर	१. 'रणांगण'चे कथानक २. महायुद्धाची पाश्वभूमी व 'रणांगण'मधील संवाद, विरोध, समतोल ३. 'रणांगण'चे वाङ्मयीन मूल्यमापन ४. 'रणांगण'चा भाषिक विचार ५. 'रणांगण' शीर्षकाची अन्वर्थकता	१	१५
३	नदीष्ट - मनोज बोरगावकर	१. 'नदीष्ट' : चेहराविहीन लोकांच्या जगण्याचे दाहक वास्तव २. 'नदीष्ट' मधील मानवतावादी दृष्टिकोन ३. 'नदीष्ट'चे वाङ्मयीन विशेष ४. 'नदीष्ट'चा भाषिक विचार ५. 'नदीष्ट' चा मानसशास्त्रीय विचार	१	१५
४	प्रकल्प	एखाद्या कादंबरीचे परीक्षण, कादंबरीकाराची मुलाखत, संबंधित प्राध्यापकांनी विषयानुरूप विषय देणे अभिप्रेत आहे.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. नरहर कुरुंदकर - धार आणि काठ, देशमुख आणि कंपनी पब्लिशर्स प्रा.लि. पुणे-३०.
२. उषा हस्तक - कादंबरी आणि मराठी कादंबरी, साहित्यसेवा प्रकाशन, औरंगाबाद
३. चंद्रकांत बांदिवडेकर - मराठी कादंबरी चिंतन आणि समीक्षा, मेहता प्रकाशन, पुणे

५५-
 (संजैराव जिंदे)
 प्रश्नक्रमांक ५५

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए./बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ४ थी - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-४ था)

संकेतांक - **AECC-4 Marathi**

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-५० (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्ट :

१. विद्यार्थ्यांच्या ठिकाणी श्रममूल्याची वाढ होईल.
२. सामाजिक संवेदनशीलता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. श्रमजीविका - विनोबा भावे २. आईचं पत्र - रत्नाकर मतकरी ३. समाजक्रांतीचे उद्गाते कबीर, फुले - जी.ए. उगले ४. शब्द - सुधा खराटे ५. केळेवाडी परिसरातील युगपुरुष - मुरहरी केळे ६. आडोसा - लक्ष्मीकमल गेडाम	१	१५
२	पद्य विभाग	१. घेता - विं.दा. करंदीकर २. आकाशी झोप घे रे पाखरा - जगदीश खेबुडकर ३. जगत आलो असा - सुरेश भट ४. असे जगावे दुनियेमध्ये - गुरु ठाकूर ५. मी असे कित्येक पाहिलेत अश्वत्थामे - देवकर्ण मदन ६. जमीन - केशव देशमुख ७. वारकरी बाप - विनायक पवार ८. शोधा ज्याचे त्याने - नितीन देशमुख ९. विकृतीची लक्तरे - धोंडोपंत मानवतकर १०. शृंगार मराठीचा - संगीता कदम-झिंजुरके ११. भांडणाचा प्रश्नच कुठं येतो रे ? - डी.के. शेख १२. काळ्या दगडावरची रेघ - श्रीकांत पाटील	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. संगणक व मराठी भाषा २. सृजनात्मक लेखन ३. अग्रलेख ४. पत्रलेखन व टिप्पणी	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०९

मे. -
 (संग्रहाव जिगे)
 अमरावती, अक्टूबर २०२३.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.
बी.कॉम, बी.एस.डब्ल्यू., बी.एफ.ए., द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू
अभ्यासपत्रिका ४ थी - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-४था)

संकेतांक - AECC-4 Marathi

तासिका-५७ तास-४५ श्रेयांक - ०३ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-८०, प्रात्यक्षिक-२०)

उद्दिष्ट :

१. विद्यार्थ्यांच्या ठिकाणी श्रममूल्याची वाढ होईल.
२. सामाजिक संवेदनशीलता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. श्रमजीविका - विनोबा भावे २. आईचं पत्र - रत्नाकर मतकरी ३. समाजक्रांतीचे उदगाते कबीर, फुले - जी.ए. उगले ४. शब्द - सुधा खराटे ५. केळेवाडी परिसरातील युगपुरुष - मुरहरी केळे ६. आडोसा - लक्ष्मीकमल गेडाम	१	१५
२	पद्य विभाग	१. घेता - विं.दा. करंदीकर २. आकाशी झेप घे रे पाखरा - जगदीश खेबुडकर ३. जगत आलो असा - सुरेश भट ४. असे जगावे दुनियेपद्ध्ये - गुरु ठाकूर ५. मी असे कित्येक पाहिलेत अश्वत्थामे - देवकर्ण मदन ६. जमीन - केशव देशमुख ७. वारकरी बाप - विनायक पवार ८. शोधा ज्याचे त्याने - नितीन देशमुख ९. विकृतीची लक्तरे - धोंडोपंत मानवतकर १०. शृंगार मराठीचा - संगीता कदम-झिंजुरके ११. भांडणाचा प्रश्नच कुठं येतो रे ? - डी.के. शेख १२. काळ्या दगडावरची रेघ - श्रीकांत पाटील	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. संगणक व मराठी भाषा ३. अग्रलेख ५. पारिभाषिक शब्द सूची	२. सृजनात्मक लेखन ४. पत्रलेखन व टिप्पणी ६. स्परणिका संपादन	०.५ ०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

(संतोष जिंगे)
कृष्णकृष्ण अभ्यासक्रमांक.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ७ वी

मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास : १६०० ते १८१८

संकेतांक - CC-2D(7) Marathi

तासिका-५७

तास-४५

श्रेयांक - ०३

गुण-५०

(लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्टे :

१. मराठी वाङ्मयाचा शिवकाल, पेशवेकाल व त्याकालातील साहित्य समजून घेण्यास मदत करणे.
२. मध्ययुगातील महत्वाचे पंत व तंत प्रवाह त्यांच्या प्रकृतीसह लक्षात घेण्यास मदत करणे.
३. शिवकाल व पेशवेकाल सामाजिक व राजकीय परिस्थिती समजून घेण्यास मदत होईल.
४. मध्ययुगातील विविध प्रकारच्या लेखनापाठीमागील प्रेरणा समजून घेण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	समर्थ रामदास व समर्थकालीन कवी	१. समर्थ रामदासांचे वाङ्मय २. वेणाबाई ३. समर्थकालीन इतर संत	०.५	०८
२	पंडिती साहित्य	१. पंडिती साहित्याच्या प्रेरणा २. पंडिती साहित्याची वैशिष्ट्ये ३. संत व पंडिती साहित्य तुलना ४. पंडिती साहित्यातील कलात्मकता व कारागिरी ५. महत्वाचे पंडित कवी व त्यांचे साहित्य	१	१५
३	शाहिरी काव्य व बखर वाङ्मय	१. शाहिरी काव्याची वैशिष्ट्ये २. पोवाडा व लावणी ३. महत्वपूर्ण शाहिरांच्या रचनांचा परिचय ४. बखर गद्याचे स्वरूप व विशेष ५. बखर गद्याच्या प्रेरणा ६. शिवपूर्वकालीन बखरी ७. शिवकालीन बखरी ८. पेशवेकालीन बखरी	१	१५
४	प्रकल्प	मध्ययुगीन पंडितांची व शाहिरांची चरित्रे संकलित करणे, मध्ययुगीन कलाकृतीचे परीक्षण, दोन संप्रदायातील तुलना, महाविद्यालयातील प्राध्यापकांनी विषयानुरूप अन्य विषय येथे प्रकल्प लेखनासाठी देणे अभिप्रेत.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. ढेरे रा. चिं. - प्राचीन मराठीच्या नवधारा - भोघे प्रकाशन, कोल्हापूर
२. देशपांडे अ.ना. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. नसिराबादकर ल.रा. - प्राचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर
४. भावे वि.ल. - महाराष्ट्र सारस्वत, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

८५
(संजैरा११ जिंगा)
मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

बी.ए. द्वितीय वर्ष, सत्र - चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

मराठी (ऐच्छिक) - अभ्यासपत्रिका ८ वी

साहित्य प्रकार : नाटक

संकेतांक - CC-2D(8) Marathi

तासिका-५७   तास-४५   श्रेयांक - ०३   गुण-५०   (लेखी परीक्षा-४०, प्रात्यक्षिक-१०)

उद्दिष्ट :

१. नाटकाचे स्वरूप व घटक सांगता येतील.
२. नाटकाचे विविध प्रकार उलगङ्गून दाखविण्यास मदत होईल.
३. नाटकातील संवदाचे महत्त्व अधारेखित करता येईल.
४. नाटकाची संहिता व प्रथोगमूल्ये यातील सूक्ष्मता उलगङ्गून दाखवता येईल.
५. नाटकातील जाणिवा समजून सांगता येतील.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	नाटकाचे स्वरूप : विशेष	१. अर्थ व व्याख्या २. नाटकाचे स्वरूप विशेष ३. नाटकाची परंपरा व प्रकार	०.५	०८
२	कौतेय - वि.वा शिरवाडकर	१. 'कौतेय'चे संविधानक २. 'कौतेय'मधील कुंती व कर्ण यांच्यातील संवाद सूत्र ३. 'कौतेय'चे वाङ्मयीन मूल्यमापन ४. 'कौतेय'चा भाषिक विचार ५. 'कौतेय'ची ऐतिहासिकता व पौराणिकता	१	१५
३	जलमाचा जोळा - प्रतिमा इंगोले	१. 'जलमाचा जोळा'चे संविधानक २. 'जलमाचा जोळा'मधील स्त्रीवाद ३. 'जलमाचा जोळा'चे वाङ्मयीन विशेष ४. 'जलमाचा जोळा'चे भाषिक विचार ५. 'जलमाचा जोळा'मधील पात्रसृष्टी	१	१५
४	प्रकल्प	एखाद्या नाटकाचे परीक्षण, नाटककाराची मुलाखत, संबंधित प्राध्यापकांनी विषयानुरूप विषय देणे अभिप्रेत आहे.	०.५	०७

संदर्भ ग्रंथ :

१. कुलकर्णी अरविंद वामन - मराठी नाट्यलेखन तंत्राची वाटचाल, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
२. बनहड्ही श्री.ना - मराठी रंगभूमीचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
३. देशपांडे अ.ना- आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, व्हीनस प्रकाशन, पुणे

११.
 (अर्जेंटाव जेंगे)
 नियमक नैराम्य नियमक

(2)

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD**

**SYLLABUS OF
B. A. Honors in Marathi
Second Year (III, IV Semester)
(CBCS Semester System)**

Under the Faculty of Humanities

**FOR
MODEL COLLEGE, GHANSAWANGI.
DIST- JALNA.
(MAHARASHTRA STATE)**

(Effective from 2023-24 to onwards)

प्रा. संजय राने
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ. बाबासाहेब अंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad
Model College, Ghansawangi
B. A. Honors in Marathi
Second Year III Semester

Course Structure

Paper	Course Code	Paper Name	No. of Credits per Course	No. of Lectures per week	Continue Assessment Marks (CA)	University Assessment Marks (UA)	Total Marks	
I. Language Curriculum								
Compulsory Language	L-ENG-301	English-III	04	04	40	60	100	
Indian Language (Marathi or Hindi)	IL-MAR-301	भारतीय भाषा - मराठी (भाग-3) (मायबोली)	04	04	40	60	100	
	IL-HIN-301	Hindi-III						
II. Major Curriculum								
Major Core	Core A	C-MAR-301	मध्ययुगीन काव्य	05	05	20	30	50
	Core B	C-MAR-302	आधुनिक कविता	05	05	20	30	50
Supportive		S-MAR-301	अनुवादित साहित्य	04	04	40	60	100
Applied		A-MAR-301	उपयोजित लेखन	04	04	40	60	100
III. Life Skill Curriculum								
Job Oriented Curriculum	LSC-301	Job Oriented Curriculum-III	02	02	20	30	50	
Value Oriented Curriculum	LSC-302	Value Oriented Curriculum-III	02	02	20	30	50	
Total			30	30	240	360	600	

 प्रा. सजैराव जिंगे
 अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
 डॉ. बाबासाहेब अंबेकर मराठवाडा विद्यापीठ,
 औरंगाबाद.

Question Paper Structure for University Assessment (U.A.)

For Major (Core-A and B) Course		
Maximum Marks: 30		Time: 1.30 Hours
Note: 1. All questions are compulsory 2. Each question carries equal marks.		
Q. 1	Long Answer question	10 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	05 Marks
	b)	05 Marks
Q. 2	Long Answer question	10 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	05 Marks
	b)	05 Marks
Q. 3	Long Answer question	10 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	05 Marks
	b)	05 Marks

For Supportive Course		
Maximum Marks: 60		Time: 2.00 Hours
Note: 1. All questions are compulsory 2. Each question carries equal marks.		
Q. 1	Long Answer question	20 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	10 Marks
	b)	10 Marks
Q. 2	Long Answer question	20 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	10 Marks
	b)	10 Marks
Q. 3	Long Answer question	20 Marks
	OR	
	Short answer question	
	a)	10 Marks
	b)	10 Marks

Scheme of Evaluation (Marks Distribution)

For 20 Marks Continuous Assessment

1) Continuous Assessment (C.A.)	20 Marks
Two Class Test Each for	05 Marks
One Home Assignment for	10 Marks
2) University Assessment (U.A.)	30 Marks

For 40 Marks Continuous Assessment

1) Continuous Assessment (C.A.)	40 Marks
Two Class Test Each for	10 Marks
One Home Assignment for	10 Marks
One Seminar for	10 Marks
2) University Assessment (U.A.)	60 Marks

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

मॉडेल कॉलेज घनसावंगी, जि. जालना

बी.ए., बी.कॉम/बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र-तिसरे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ३ री - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-३ रा)

संकेतांक - MAR-IL301 Marathi

तासिका-६० श्रेयांक - ४ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-६०, प्रात्यक्षिक-४०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्यांच्या मनात निवडक वेच्याच्या परिशीलनाने मूल्यात्मक वाढ होईल.
२. रसास्वाद क्षमता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास. धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. हसा आणि लट्ठ व्हा - निर्मलकुमार फडकुले २. बहुजन समाजाचे शिक्षण - भा.ल. भोळे ३. ऐसे जयाचे पाईक बळिया - किशोर सानप ४. रमाई - यशवंत मनोहर ५. निरोप - राजकुमार तांगडे ६. काकणाचोळी - अनिता यलमटे	१	१५
२	पद्य विभाग	१. सागरास - स्वातंत्र्यवीर वि.दा. सावरकर २. कुणाच्या खांदावर - आरती प्रभू ३. आवाहन - दत्ता हलसागीकर ४. महापुरुष ! - हिरा बनसोडे ५. बियाण - नागनाथ पाटील ६. मराठी माती - वा.ना. आंधळे ७. पिंपळखोपा - निशिकांत आलटे ८. सुगंधी बाग आहे ती - शेख आबिद ९. झेप - उर्मिला चाकूरकर १०. अतिक्रमण - विशाल इंगोले ११. बिरसाईता - सखाराम डाखोरे १२. आळवण - विकास जगताप	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. वृत्तसंकलन व निवेदन २. चॅटजीपीटी ३. सदर लेखन ४. सारांश लेखन	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना
बी.ए ऑनर्स मराठी द्वितीय वर्ष सत्र तिसरे CBCS पद्धती नुसार जून 2023 पासून लागू
संकेतांक – C-MAR-301
कोअर -ए मराठी(मध्ययुगीन काव्य)
तासिका -75 श्रेयांक – ०५ गुण-५० (लेखीपरीक्षा-३०, प्रात्यक्षिक-२०)

घटक - ०१ निवडक अभंग
१. अभंग आविष्कार - संपादन- मराठी अभ्यास मंडळ

संदर्भ ग्रंथ :

१. अभंग आविष्कार - संपादन- मराठी अभ्यास मंडळ
(डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद)
२. संत तुकारामाचा साहित्यिक व सांस्कृतिक जनसंवाद - डॉ. रामचंद्र झाडे
३. पाच संत चारित्रे - गौ. नि. दाढेकर
४. पाच संतचरित्रे - अनंत पैटणकर

प्रा. सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष प्राप्ती अभ्यास मंडळ
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
अध्यक्ष, मराठारामाभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंदेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना

बी.ए ऑनर्स मराठी द्वितीय वर्ष सत्र तिसरे CBCS पद्धती नुसार जून 2023 पासून लागू

संकेतांक – C-MAR-302

कोअर-बी मराठी, आधुनिक कविता

तासिका -75 श्रेयांक – ०५ गुण-५० (लेखीपरीक्षा-३०, प्रात्यक्षिक-२०)

घटक - ०१

- भूईभोग - संदीप जगताप.

घटक - ०२

- मला हवी असणारी पहाट - प्रतिभा राजानंद

संदर्भ ग्रंथ :

- सर्जन प्रेरणा आणि कवित्व शोध - म.सु. पाटील
- कविता आणि प्रतिमा- सुधीर रसाळ
- कविता १९६९ ते १९८४- विलास सारंग
- १९८० नंतरची स्त्रीवादी कविता- सदाशिव सरकटे

प्रा. सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ. बाबासाहेब आंदेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.
प्रा. डॉ. सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना

बी.ए ऑनर्स मराठी वित्तीय वर्ष सत्र तिसरे CBCS पद्धती नुसार जून २०२३ पासून लागू
संकेतांक – S-MAR-301

सपोर्टिंग मराठी, अनुवादित साहित्य
तासिका -60 श्रेयांक – ०४ गुण-100 (लेखीपरीक्षा-60, प्रात्यक्षिक-40)

१. चिमणी -अनुवादक - सुधा खराटे

(भगवानदास मोरवाल यांच्या बहुचर्चित शकुंतिका या हिंदी उपन्यासचा मराठी अनुवाद)

२. एक स्वप्न पुन्हा पुन्हा- अनुवादक- विजय पाडळकर

(मुळ कवी गुलजार- हिंदी)

संदर्भ ग्रंथ :

१. अनुवाद, वर्णव्यवस्था आणि मी - सूर्यनारायण रनसुभे
२. भाषांतर आणि भाषा (विलास सारंग)
३. अनुवाद मीमांसा संपादक केशव तुपे
४. भाषांतर मीमांसा - कल्यान काळे/ अजंली सौमन
५. भाषांतर -सदा क-हाडे
६. अनुवाद विज्ञान - भोलानाथ तिवारी

प्रा.सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
ओरंगाबाद.

प्रा.डॉ. सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना
बी.ए ऑनर्स मराठी द्वितीय वर्ष सत्र तिसरे CBCS पद्धती नुसार जून २०२३पासून लागू
संकेतांक – A-MAR-301
अप्लाईड मराठी, उपयोजित लेखन
तासिका -60 श्रेयांक – ०४ गुण-100 (लेखीपरीक्षा-60, प्रात्यक्षिक-40)

घटक ०१ ओवी, अभंग, भारुड आकलन व आस्वाद

घटक ०२ कीर्तन परंपरा आकलन व आस्वाद

कीर्तन: प्रकार, स्वरूप

घटक ०३ पोवाडा लेखन : आकलन व आस्वाद

पोवाडा : प्रकार, स्वरूप

घटक ०४ लोकगीते व लोककथा गीते : आकलन व आस्वाद

संदर्भ ग्रंथ :

१. कीर्तन परंपरा - डॉ. यशवंत पाठक

२. लोकसंचित - तारा भवाळकर

३. लोकसाहित्याचे स्वरूप - प्रभाकर मांडे

४. भारुड वाडमयातील तत्वज्ञान : डॉ. रामचंद्र देखणे

५. भारुड : राजा मंगळवेढेकर

६. मराठी-हिंदी भारुड काव्य एक अभ्यास : डॉ. सौ. सुमती देशपांडे

प्रा. सर्जराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.
प्रा.डॉ. सर्जराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना

बी.ए./बी.कॉम/बी.एस्सी.द्वितीय वर्ष सत्र चौथे CBCS पद्धती नुसार जून 2023 पासून लागू

भारतीय भाषा: मराठी (भाग-4)

संकेतांक – IL-MAR-401

**DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD**

**SYLLABUS OF
B. A. Honors in Marathi
Second Year (III, IV Semester)
(CBCS Semester System)**

IV sem.

Under the Faculty of Humanities

**FOR
MODEL COLLEGE, GHANSAWANGI.
DIST- JALNA.
(MAHARASHTRA STATE)**

(Effective from 2023-24 to onwards)

[Signature]
प्रा. संजैराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
हॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad
Model College, Ghansawangi
B. A. Honors in Marathi
Second Year IV Semester

Course Structure

Paper	Course Code	Paper Name	No. of Credits per Course	No. of Lectures per week	Continue Assessment Marks (CA)	University Assessment Marks (UA)	Total Marks	
I. Language Curriculum								
Compulsory Language	L-ENG-401	English-IV	04	04	40	60	100	
Indian Language (Marathi or Hindi)	IL-MAR-401	भारतीय भाषा - मराठी (भाग-4) (मायबोली)	04	04	40	60	100	
	IL-HIN-401	Hindi-IV						
II. Major Curriculum								
Major Core	Core A	C-MAR-401	कथात्मक साहित्य भाग-४	05	05	20	30	50
	Core B	C-MAR-402	नाट्यात्मक साहित्य	05	05	20	30	50
Supportive		S-MAR-401	विशेष कलाकृतीचा अभ्यास	04	04	40	60	100
Applied		A-MAR-401	प्रायोगिक लोककला	04	04	40	60	100
III. Life Skill Curriculum								
Job Oriented Curriculum		LSC-401	Job Oriented Curriculum-IV	02	02	20	30	50
Value Oriented Curriculum		LSC-402	Value Oriented Curriculum-IV	02	02	20	30	50
Total			30	30	240	360	600	

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.

मॉडेल कॉलेज घनसावंगी, जि. जालना

बी.ए., बी.कॉम/बी.एस्सी., द्वितीय वर्ष, सत्र-चौथे

CBCS पद्धतीनुसार जून २०२३ पासून लागू

अभ्यासपत्रिका ४ धी - भारतीय भाषा : मराठी (भाग-४ था)

संकेतांक - MAR-IL401 Marathi

तासिका-६० श्रेयांक - ४ गुण-१०० (लेखी परीक्षा-६०, प्रात्यक्षिक-४०)

उद्दिष्टे :

१. विद्यार्थ्याच्या ठिकाणी श्रममूल्याची वाढ होईल.
२. सामाजिक संवेदनशीलता वाढीस लागेल.
३. विवेकवादाची व वैज्ञानिक दृष्टिकोनाची कास धरण्यास मदत होईल.
४. लेखनातील विविध प्रवृत्ती व प्रकृती समजण्यास मदत होईल.
५. सृजनशील लेखनाकरिता उद्युक्त करण्यास मदत होईल.

अ.क्र	घटक	अभ्यासक्रमाचा तपशील	श्रेयांक	तास
१	गद्य विभाग	१. श्रमजीविका - विनोबा भावे २. आईचं पत्र - रत्नाकर मतकरी ३. समाजक्रांतीचे उदगाते कबीर, फुले - जी.ए. उगले ४. शब्द - सुधा खंराटे ५. केळेवाडी परिसरातील युगपुरुष - मुरहरी केळे ६. आडोसा - लक्ष्मीकमल गेडाम	१	१५
२	पद्य विभाग	१. घेता - विं.दा. करंदीकर २. आकाशी झेप घे रे पाखरा - ~~जगदिश च्छेदुङ्कर~~ ३. जगत आलो असा - सुरेश भट ४. असे जगावे दुनियेमध्ये - गुरु ठाकूर ५. मी असे कित्येक पाहिलेत अशवत्थामे - देवकर्ण मदन ६. जमीन - केशव देशमुख ७. वारकरी बाप - विनायक पवार ८. शोधा ज्याचे त्याने - नितीन देशमुख ९. विकृतीची लक्तरे - धोंडोपंत मानवतकर १०. शृंगार मराठीचा - संगीता कदम-झिंजुरके ११. भांडणाचा प्रश्नच कुठं येतो रे ? - डी.के. शेख १२. मला तो परत भेटला - सुदेश इंगळे	१	१५
३	उपयोजित मराठी	१. संगणक व मराठी भाषा २. सृजनात्मक लेखन ३. अग्रलेख ४. पत्रलेखन व टिप्पणी	०.५	०८
४	प्रकल्प	संबंधित प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांकडून विषयानुकूल प्रकल्प पूर्ण करून घ्यावेत.	०.५	०७

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना
बी.ए ऑनर्स मराठी वित्तीय वर्ष सत्र चौथे CBCS पद्धती नुसार जून २०२३पासून लागू
संकेतांक – C-MAR-401
कोअर-ए मराठी, कथात्मक साहित्य
तासिका -75 श्रेयांक – ०५ गुण-५० (लेखीपरीक्षा-३०, प्रात्यक्षिक-२०)

घटक - ०१ पोशिंदा (कथासंग्रह) - राजेंद्र गहाळ

घटक-०२ रंधा- भाऊसाहेब मिस्तरी

संदर्भ ग्रंथ :

१. मराठी कथेची स्थिती गती - अंजली सोमण
२. मराठी कथा उगम आणि विकास - इंदूमती शेवडे
३. साहित्य सर्जन आणि संदर्भ : केशव तुपे
४. मराठी समकालीन कथा - डॉ. वेदश्री चितळे
५. कथात्मक साहित्य - डॉ. बालाजी घारुळे
६. कादंबरी एक साहित्य प्रकार- हरिश्चंद्र थोरात
७. मराठी कादंबरी चितन आणि समीक्षा- चद्रकांत बांदिवडेकर

प्रा.सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.
प्रा.डॉ. सर्जेराव जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना

बी.ए ऑनर्स मराठी वित्तीय वर्ष सत्र चौथे CBCS पद्धती नुसार जून 2023 पासून लागू

संकेतांक – C-MAR-402

कोअर-बी मराठी, नाट्यात्मक साहित्य

तासिका -75 श्रेयांक – ०५ गुण-५० (लेखीपरीक्षा-३०, प्रात्यक्षिक-२०)

घटक - ०१ नाटक

- १ भाई तुम्ही कुठे आहात? - ऋषिकेश कांबळे.
- २ देवबाभळी - प्राजक्त देशमुख

संदर्भ ग्रंथ :

१. मराठी नाटक आणि रंगभूमी - वसंत आबाजी डहाके
२. मराठी नाटक सृष्टी आणि दृष्टी - मधू जामकर
३. मराठी नाटक सत्याचा आभास - अभय पिंगळे
४. नाटक सांगोपांग- नीलकंठ कदम
५. खडक आणि पाणी - गंगाधर गाडगीळ
६. मरीठी रंगभूमीचा इतिहास भाग एक- श्री. ना. बनहड्ही
७. मराठीचा नाट्यसंसार- वि. स. खांडेकर

प्रा. सर्जेराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
प्रा.डॉ. सर्जेराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद
मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना
बी.ए ऑनर्स मराठी वित्तीय वर्ष सत्र चौथे CBCS पद्धती नुसार जून २०२३ पासून लागू
संकेतांक – S-MAR-401
सपोर्टिंग मराठी, विशेष कलाकृतीचा अभ्यास
तासिका -60 श्रेयांक – ०४ गुण-100 (लेखीपरीक्षा-60, प्रात्यक्षिक-40)

१. जेव्हा गुराखी राजा होतो (चरित्र) - निबाजीराव यवार
२. प्रिय रामू (पत्रात्मक कादंबरी) - योगिराज बागुल

संदर्भ ग्रंथ :

१. मराठी चरित्र : रूप आणि इतिहास - जयंत वष्ट
२. कादंबरीविषयी- हरिशचंद्र थोरात
३. सृजनशोध आणि लिहिता लेखक विकलास सारंग
४. साहित्याची निर्मिती प्रकिया- डॉ. आनंद यादव

प्रा. सर्जराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद.
प्रा. डॉ. सर्जराव जिगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ

डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद

मॉडेल कॉलेज घनसावंगी जि.जालना

बी.ए ऑनर्स मराठी वित्तीय वर्ष सत्र चौथे CBCS पद्धती नुसार जून २०२३ पासून लागू

संकेतांक – A-MAR-401

अप्लाईड मराठी, प्रायोगिक लोककला

तासिका -60 श्रेयांक – ०४ गुण-100 (लेखीपरीक्षा-60, प्रात्यक्षिक-40)

१. तमाशा, लावणी, कलगीतुरा
२. वगनाट्य, बहुरूपी, वासुदेव
३. विधी नाट्य-स्वरूप, परंपरा व प्रकार
४. जागरण-गांधळ
५. पोतराज, पांगूळ, गुडगुडीवाला, कुडमुडे जोशी

संदर्भ ग्रंथ :

१. कीर्तन परंपरा - डॉ. यशवंत पाठक
२. लोकसंचित - तारा भवाळकर
३. लोकसाहित्याचे स्वरूप - प्रभाकर मांडे
४. लोकसाहित्य मिमांसा - शिंदे विश्वनाथ
५. लोकसाहित्य बदलते संदर्भ बदलतीरुपे - गंगाधर मोरजे

६. लोकसाहित्य शोध आणि समीक्षा - रा. चिं. ढेरे

५) लॉकपरेचे शिप्पनर - डॉ. चंदनशिंदे गांधे.

प्रा. सर्जेश जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ,
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ,
औरंगाबाद

प्रा.डॉ. सर्जेश जिंगे
अध्यक्ष, मराठी अभ्यास मंडळ